

ESPOON KAUPUNKI
ESBO STAD

Hallinto ja lakiasiat
Lakiasiaintohtaja

Viranhaltijapäätös
Hankinta-asiat

24.04.2025

1 (8)
§ 27/2025
3163/02.08.00/2023

Espoon kaupunki, Hallinto ja lakiasiat

Hankintaoikaisu, Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin Osa-alue 3: Vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattoreiden huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin (OA3)

Viranhaltijapäätös 24.04.2025, Hankinta-asiat 27/2025

Asianumero 3163/02.08.00/2023

Päätöksen tekijä

Lakiasiaintohtaja Kuismin Timo

Päätös

Päätin selostusosassa mainituin perusteluin hylätä perusteettomana Pool4You Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen koskien Uimahallien huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin, Osa-alue 3: Vedenkäsittelylaitteistojen ja otsonaattoreiden huolto- ja vikakorjauspalvelut tavarahankintoihin (OA3) -hankintaa.

Päätöksenteossa on sovellettu hankintalakia.

Selostus

Asian tausta

Espoon kaupunki on pyytänyt 15.11.2024 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia Espoon kaupungin uimahallien ja maauimaloiden uima-altaiden sekä ulkouima-altaiden huolto- ja vikakorjauspalveluista tavarahankintoihin.

Hankinta on kilpailutettu EU-kynnysarvon ylittävänä hankintana ja se on toteutettu avoimella menettelyllä. Hankinta on jaettu viiteen (5) osa-alueeseen. Kilpailutuksen perusteella osa-alueelle 3 puitejärjestelyyn on valittu yksi toimittaja.

Määräaikaan mennessä osa-alueelle 3 tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat: EnviroProcess Finland Oy ja Pool4You Oy.

ESPOON KAUPUNKI
ESBO STAD

Hallinto ja lakiasiat
Lakiasiaintohtaja

Viranhaltijapäätös
Hankinta-asiat

24.04.2025

2 (8)
§ 27/2025
3163/02.08.00/2023

Lakiasiaintohtaja teki hankinnasta hankintapäätöksen 27.2.2025 § 9. Hankintapäätöksessä osa-alueelle 3 valittiin toimittajaksi EnviroProcess Finland Oy. Pool4You Oy:n tarjous suljettiin tarjouskilpailun ulkopuolelle, koska sen tarjous oli tarjouspyynnön vastainen.

Hankintapäätös valitusosoituksineen on lähetetty tarjoajille tiedoksi 27.2.2025 sähköpostitse.

Tarjouksen jättänyt Pool4You Oy (jäljempänä myös "Hakija") on tehnyt annetun hankintapäätöksen johdosta Espoon kaupungille julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397, "hankintalaki") 132–135 §:ien mukaisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Hakijan oikaisuvaatimus on saapunut 13.3.2025 eli hankintalain asettaman määräajan puitteissa. Osa-alueella 3 ei ole vielä tehty hankintasopimuksia.

Espoon kaupunki on tämän jälkeen hallintolain 51 §:n mukaisesti korjannut edellä mainitulta päätökseltä kirjoitusvirheen, joka koski voittaneen tarjouksen tarjoushintaa. Järjestelmäteknisistä syistä uusi korjattu päätös on lakiasiaintohtajan päätös 26.3.2025 § 22 ja aiempi lakiasiaintohtajan päätös on kumottu.

Yhteenveto hankintaoikaisuvaatimuksen sisällöstä

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan katsonut, että Espoon kaupungin julkaisema tarjouspyyntö on sisältänyt hankintalain vastaisen pätevyysvaatimuksen. Lisäksi Hakija katsoo, että sen tarjous on perusteettomasti suljettu tarjouskilpailun ulkopuolelle.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että Espoon kaupunki oikaisee hankintapäätöstään ensisijaisesti siten, että se keskeyttää hankinnan ja toissijaisesti kumoaa Hakijan tarjouksen sulkemisen tarjouskilpailun ulkopuolelle.

Hankintaoikaisuvaatimus on tämän päätöksen liitteenä.

Sovellettavat säännökset

Hankintalain 3 § 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 71 §:n 1 momentin mukaan hankinnan kohdetta kuvaavat määritelmät sekä niihin mahdollisesti sisältyvät tekniset eritelmät on esitettävä hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä, neuvottelukutsussa tai näiden liitteissä ja niissä on vahvistettava rakennusurakoilta, palveluilta tai tavaroilta vaadittavat ominaisuudet. Määritelmien on mahdollistettava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuun, eivätkä ne saa perusteettomasti rajoittaa kilpailua julkisissa hankinnoissa.

Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavarat, palvelut tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta. Pykälän 2 momentin mukaan, jos tarjouksessa tai osallistumishakemuksessa olevat tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä taikka jotkut asiakirjat tai tiedot puuttuvat, hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa. Edellytyksenä on, että menettelyssä noudatetaan hankintalain yleisiä periaatteita.

Hankintalain 83 §:n mukaan hankintayksikkö voi asettaa ehdokkaiden tai tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia 84—86 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia. Vaatimuksista on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Vaatimusten tulee liittyä hankinnan kohteeseen ja ne on suhteutettava hankinnan luonteeseen, käyttötarkoitukseen ja laajuuteen. Vaatimuksilla tulee voida asianmukaisesti varmistaa, että ehdokkaalla tai tarjoajalla on oikeus harjoittaa ammattitoimintaa ja että sillä on riittävät taloudelliset ja rahoitusta koskevat voimavarat sekä tekniset ja ammatilliset valmiudet toteuttaa kyseessä oleva hankintasopimus. Ehdokkaat tai tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on suljettava tarjouskilpailusta.

Hankintalain 133 § 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Päätöksen perustelut

Hakija on hankintaoikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että hankintayksikön asettama ATEX-pätevyysvaatimus on hankintalain vastainen, koska se ei liity hankinnan kohteeseen tai luonteeseen. Hakijan mukaan ATEX-

koulutusta koskeva vaatimus rajoittaa perusteettomasti kilpailua hankinnassa.

Lisäksi Hakijan mukaan selvityspyyntö koskien sen antamia hintoja on ollut epäselvä ja selvityspyynnön epäselvyys on johtanut Hakijan poissulkemiseen. Valittaja on tulkinnut, että selvityspyynnön toimittamista koskevassa kohdassa lausutun ohjeen sisällöksi sen, että se voi toimittaa selvityksen ainoastaan antamansa tarjouksen kohtiin, joista selvityspyynnössä on pyydetty selvitystä.

ATEX-vaatimus

Tarjouspyynnön liitteellä 7.3 "Asiantuntijat_OA3" on ilmoitettu, että "Asiantuntijat-lomakkeella on kuvattu eri asiantuntijoille asetetut pakolliset vähimmäisvaatimukset, jotka ko. asiantuntijan tulee täyttää ennen kuin asiantuntija voi aloittaa tähän hankintaan kuuluvien uimahallien huolto- ja vikakorjauspalveluiden toteutuksen."

Vaativuustason 4 "otsonaattoriasentaja: sähköasennus pätevyys S1 + ATEX-koulutus; otsonaattorilaitteiston huolto- ja vikakorjaus" osalta on ilmoitettu, että "Huoltohenkilöllä on kokemusta otsonaattorilaitteen huoltotöiden toteutuksesta Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta (2/2023) tai Allasvesiasetuksen (315/2002) mukaisissa kohteissa (esim. uimala, uimahalli, kylpylä, vesipuisto, virkistymis-, kuntoutus- tai hierontalaitos) vähintään kahden (2) vuoden ajalta viimeisen kahdeksan (8) vuoden aikana ennen töiden aloittamista." Lisäksi on ilmoitettu, että "Huoltohenkilöllä on ennen töiden aloittamista S1 sähköpätevyys ja ATEX-koulutus sekä voimassa olevat työturvallisuuskortti ja vesityökortti, allasvesi."

ATEX-vaatimus on ollut hankinnan kannalta tarpeellinen. Otsonia käytetään kahdessa Espoon kaupungin uimahallissa tehostamaan vedenpuhdistusta. Tarvittava otsoni tuotetaan johtamalla ilmaa korkeajännitekentän läpi otsonaattorissa eli otsonointilaitteessa, jolloin muodostuu otsonia. Vettä otsonoimalla saadaan vähennettyä puhdistukseen tarvittavaa klooria sekä veden kulutusta ja lämmityskustannuksia. Otsoni ei ole palava, mutta kiihdyttää muiden aineiden palamista. Monet reaktiot voivat aiheuttaa palon tai räjähdysriskin. Otsoni hajoo lämmetessään ja muodostaa happea. Tämä lisää palo- ja räjähdysvaaran epäorgaanisten ja orgaanisten yhdisteiden kanssa. Otsoninvalmistukseen käytettävät tilat on eristettävä palo-ovien muista tiloista. Leppävaaran uimahallissa oleva otsonointitila lämpenee ja tilaa ei

pystytä pitämään suljettuna silloin, kun otsonaattorit ovat käytössä. Espoon kaupunki on näistä syistä edellyttänyt riskien minimoimiseksi ATEX-koulutusta otsonaattorien huoltohenkilöille.

Tarjouspyynnön liitteessä 2 "Hankinnan kohteen kuvaus" on ilmoitettu, että hankinnan tavoitteena on ylläpitää Espoon kaupungin uimahallien ja maa-uimaloiden uima-altaiden sekä ulkoaltaiden vedenkäsittelylaitteistoja, puku-, pesu- ja allastiloja, jotta uimahallit ja maa-uimalat ovat turvallisia, viihtyisiä ja toimintavarmoja sopimuskauden aikana. Hankinnan kohteen kuvauksella on korostettu, että vikakorjaustilanteissa on huomioitava käyttäjien terveys ja turvallisuus. Otsonointitiloja ei katsota ATEX-tiloiksi, mutta työturvallisuuden varmistamiseksi Espoon kaupunki on vaatinut ATEX-koulutusta otsonaattorien huoltohenkilöille.

Otsonaattoreita on ainoastaan Leppävaaran ja Espoonlahden uimahalleissa. Tällä hetkellä otsonaattorit eivät ole käytössä kummassakaan uimahallissa. Korkeajännitemuuntajamallit, joita käytetään Bono Zon® -järjestelmissä, ovat herkkiä kondensoitumiselle. Otsonaattorien oltua pois käytöstä, keskeytyksen jälkeinen uudelleenkäynnistys on kriittisempää, koska valokaaret tai ylilyönnit aiheuttavat vahinkoa. Tästä syystä on erityisen tärkeää, että otsonaattorien huoltohenkilöstö on asiantuntevaa ja täyttää myös ATEX-pätevyysvaatimuksen.

Hankintalain esitöissä (HE 108/2016 vp) on 83 §:n osalta sanottu, että "Ehdokkaiden ja tarjoajien ominaisuuksiin liittyvillä vaatimuksilla voidaan edistää laatuun liittyvien tekijöiden huomioimista hankinnan toteuttamista. Erityisesti palveluhankinnoissa ehdokkaiden ja tarjoajien ammattitaitoon, pätevyyteen ja kokemukseen liittyvät vähimmäisvaatimukset voivat parantaa palvelun laatua." Espoon kaupunki on katsonut, että ATEX-vaatimuksen vaatiminen parantaa palvelun laatua.

Otsonaattorit eivät ole EX-luokiteltuja laitteita. Espoon kaupunki on siitä huolimatta pitänyt ATEX-pätevyyttä tarpeellisenä vaatimuksena, vaikka muissa uimahalleissa tai toisissa hankintayksiköissä siihen ei olekaan päädytty.

Tarjouspyynnön liitteessä 7.3 on mainittu: "Tilaaajan erikseen pyytäessä ennen ko. asiantuntijan töiden aloittamista toimittajan on todennettava, että ko. asiantuntija täyttää tällä lomakkeella ko. asiantuntijalle asetetut pakolliset vähimmäisvaatimukset." Tarjoajille on annettu riittävästi aikaa ATEX-koulutuksen hankkimiselle. ATEX-koulutus on lyhyt parin päivän mittainen koulutus, joka olisi ollut helppo hankkia tarjousaikana tai sopimuskaudella ennen otsonaattoreihin liittyvien töiden aloitusta. Lisäksi

Hakijan olisi ollut mahdollista käyttää voimavara-alihankkijoita soveltuvuusvaatimuksen täyttämiseen.

Edellä mainituista syistä ATEX-vaatimuksen vaatiminen on ollut tarpeellista ja se on liittynyt hankinnan kohteeseen ja luonteeseen. Hankintayksiköllä on oikeus määritellä hankinnan kohteen vaatimukset omien tarpeidensa mukaisesti. Vaatimus ei ole myöskään perusteettomasti rajoittanut kilpailua, koska tarjoajien olisi ollut helppo hankkia ATEX-pätevyys lyhyellä kurssilla tarjousaikana tai sopimuskaudella ennen töiden aloitusta.

Markkinaoikeus on myös ratkaisuihissaan MAO:14/2022 ja MAO:554/2023 todennut, että hankintayksiköllä on oikeus päättää hankintojensa sisällöstä tarpeidensa mukaisesti ja että sillä on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se määrittelee hankinnan kohteen.

Poissulkeminen

Hakijan tarjouksen liitteellä 6.3 Hintalomake_OA3 ei ollut hinnoiteltu lainkaan vaatimustason 3 ja vaatimustason 4 asiantuntijatyöhintaa. Hakija on merkinnyt näiden hintojen kohdalle "-". Hakija on kuitenkin tarjouksessaan vakuuttanut, että sillä on sopimuksen voimassaoloaikana palvelua tuottamassa asiantuntijat, jotka täyttävät asetetut vaatimukset. Hakija on lisäksi jättänyt hintalomakkeen rivin 12 "Annostelupumppu Prominent BETA 5_0420 tai vastaava" tyhjäksi solujen "Laitteen/Tavaran yksikköhinta €" ja "Asiantuntijaluokka" osalta.

Hintalomakkeella on ohjeistettu, että "Tarjoajan tulee täyttää kaikki oranssilla värillä olevat solut. Jos tarjoaja jättää vastaamatta johonkin oranssiin soluun, niin tarjous hylätään." Ohjeissa on lisäksi ilmaistu, että "Mikäli jostain palvelusta ei veloiteta hintaa, tulee hinnaksi merkitä 0."

Hankintayksikkö on halunnut varmistaa, että onko Hakijan ollut tarkoitus tarjota nollahintaa kyseisiin kohtiin. Hankintayksikkö lähetti 22.1.2025 Hakijalle selvityspyynnön koskien edellä mainittuja puutteita hintaliitteellä. Selvityksessä on pyydetty vahvistamaan, että tarjoaako valittaja vaatimustason 3 ja vaatimustason 4 asiantuntijatyötä 0,00 euron tuntihinnalla. Lisäksi on pyydetty selvitystä, että onko Hakija sitoutunut tarjoamaan Annostelupumppu Prominent BETA 5_0420 tai vastaavaa tuotetta sekä siihen liittyvää asennustyötä veloituksetta. Selvityspyynnössä on ohjeistettu seuraavasti: "Huomatkaa, että teidän tulee toimia tarkoin annettujen ohjeiden mukaisesti ja toimittaa vain pyydetty selvitys. Selvityksen yhteydessä ei ole sallittua tehdä määraaikaan mennessä tulleeeseen tarjoukseen muita muutoksia tai täydennyksiä. Tämän selvityspyynnön menettelyn tarkoituksena on varmistua tarjoukseenne

ESPOON KAUPUNKI
ESBO STAD

Hallinto ja lakiasiat
Lakiasiainjohtaja

Viranhaltijapäätös
Hankinta-asiat

24.04.2025

7 (8)
§ 27/2025
3163/02.08.00/2023

tarjouspyynnön mukaisuudesta ja saattaa tarjoukset yhteismitallisiksi ja vertailukelpoisiksi.”

Hakija on 22.1.2025 antamassaan selvityksessä vahvistanut, ettei tarjoa kyseistä pumppua eikä asiantuntijoita nollalla eurolla. Hakija on selvityksen liitteenä toimittanut uuden hinnaston, jossa kyseisille täyttämättömille soluille oli annettu hinnat.

Selvityspyynnössä on ohjeistettu: ”Huomatkaa, että teidän tulee toimia tarkoin annettujen ohjeiden mukaisesti ja toimittaa vain pyydetty selvennys.” Selvityspyynnössä on ainoastaan annettu mahdollisuus vahvistaa, että Hakijan on ollut tarkoitus tarjota edellä mainittuja kohtia nollahinnalla. Hakija on näin ollen muuttanut tarjoustaan olennaisesti, mikä ei ole hankintalain mukaan sallittua. Hakijan tarjous on tullut sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle osa-alueella 3.

Tarjoajia on hankinnassa kohdeltu hankintalain edellyttämällä tavoin tasapuolisesti, tarjouskilpailu on järjestetty lain vaatimuksia noudattaen ja hankintayksikkö on noudattanut tarjouspyynnössä ilmoitettuja ehtoja. Espoo on menetellyt asianmukaisesti tarjousten vertailun ja niiden sisällön arvioinnin suhteen.

Koska asiassa ei ole ilmennyt, että hankintapäätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu pohjautuisi lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen, on Pool4You Oy:n hankintaoikaisuvaatimus hylättävä perusteettomana.

Toimivalta

Konsernihallinnon toimintaohjeen 5 §:n mukaan lakiasiainjohtaja päättää kaupungin yhteisistä hankinnoista ja yhteishankinnoista.

Hankintaohjeen mukaan hankintaoikaisusta päättää hankinnasta toimivaltainen viranhaltija.

Päätöksen valmistelija ja lisätiedot

Lindfors Harriet

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelin 09 816 21

ESPOON KAUPUNKI
ESBO STAD

Hallinto ja lakiasiat
Lakiasiaintohtaja

Viranhaltijapäätös
Hankinta-asiat
24.04.2025

8 (8)
§ 27/2025
3163/02.08.00/2023

Liitteet ja muutoksenhakuohje

- 1 Muutoksenhakukielto (hankintaoikaisu)
- 2 Liite 1 Hankintaoikaisuvaatimus Pool4You Oy

Tiedoksi

Asianosainen

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti ja julkaistu yleisessä tietoverkossa.